

Samhällskunskap 1b

Lärraranvisning Textview

Verksnummer: 40027

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Samhällskunskap 1b

Författare: Daniel West

ISBN: 987-91-47-09724-1

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Till läsaren.....	2
Bildbeskrivningar	3

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- De flesta bilderna har bildbeskrivningar. Du kan läsa dem i detta dokument.
- Texter som står i marginalen står i rutor i den anpassade boken.
- Viktiga begrepp som står med fet stil står med versaler i den anpassade boken.

Till läsaren

Ord/ begrepp som är markerade med fetstil i svartskriftsboken står med VERSALER i din bok.

Texter som står i marginalen finns i rutor i din bok.

De flesta bilderna i boken har bildbeskrivningar.

Lycka till!

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Bildbeskrivningar

6

Foto av Rosa Parks. Hon sitter i en buss och tittar ut genom fönstret. På sätet bakom henne sitter en vit man i kostym. Rosa är ca 40 år och har på sig en enkel kappa, liten hatt och glasögon.

10

Foto av två män som hoppar ut från en klippa. Nedanför dem syns en djup ravin. De har på sig speciella overaller där det finns extra mycket tyg mellan benen och mellan armarna och kroppen. Det extra tyget ska fånga upp vind. På ryggen har de ryggsäckar med fallskärmar och på huvudet en hjälm.

12

Målning av Platon. Han har långt, vitt hår och skägg. Han är klädd i en enkel tunika med en himaiton, ett rektangulärt tyg virat runt kroppen och upp över vänster axel. Han håller i en bok med titeln: Timeo.

14

Teckning som visar en människa som ser en spindel. Synintrycket påverkas av:

- Känslor och behov
- Värderingar & Attityder
- Erfarenheter
- Fördomar
- Intressen

15

Foto av en kvinna som har en metallställning på huvudet. Rasbiologen Burger-Villingenn mäter hennes skalle med hjälp av en mätsticka som han för utmed ställningen.

16

Modell som visar begreppen:

Objektivitet – består av saklighet och opartiskhet

Saklighet består av sanning och relevans

Opartiskhet består av balans och neutralitet

19

Foto av en handflata. Det finns en linje lodrätt mitt i handen och tre linjer som korsar den. Vid roten av fingrarna står skrivet: Jupiter och Saturnus. Vid handens insida står: Mars och Liv och vid handens utsida står: Hea... och Öde.

20

Foto inifrån ett buddistiskt tempel. Längst fram finns det en ca 9 meter hög staty i guld. Den föreställer Budda som sitter i lotusställning på en tron. Framför en munk sitter grupp elever på golvet. Munken har ett orange tyg svept runt kroppen. Eleverna har skoluniform, svarta shorts eller kjol och vita skjortor.

27

Foto av ett kontorsrum. I det sitter en man vid ett skrivbord och jobbar. Överallt i rummet ligger papper och böcker i högar!

28

Foto av en forskare som observerar en grupp gorillor. Han antecknar och gorillorna har alla ryggen mot honom.

34

Foto av en journalist och två soldater. Journalisten och en soldat tittar tillsammans på en karta. Soldaterna har på sig kamouflagemönstrade uniformer, hjälm och munskydd. Journalisten har hjälm och en skottsäker väst.

35

Modell som visar en SITUATION.

Steg 1 Situation (fenomen eller problem)

Steg 2 Situationen leder till KONSEKVENSER (symptom) för:

- samhället
- grupper av människor
- enskilda individer

Steg 3 Situationen har sin grund i ORSAKER hos:

- samhället
- grupper av människor
- enskilda individer

Steg 4 Situationen ges ÅTGÄRDER från:

- samhället
- grupper av människor
- enskilda individer

både till orsakerna och konsekvenserna av situationen.

36

Analysmodell: Toulmin-schema

- ARGUMENT: Statistik från försäkringskassan visar att sju av tio arbetslösa också är deprimerade!
- Argumentet leder till PÅSTÅENDE (tes): Arbetslöshet orsakar depressioner!
- Argumentet och påståendet stöds av PREMISSEN: Det finns ingen annan förklaring till de arbetslösas depression än att arbetslöshet ökar risken för psykisk ohälsa.
- Ev. PREMISSARGUMENT: De arbetslösa i undersökningen led inte av psykisk ohälsa i högre grad än andra när de hade ett arbete att gå till.

41

Foto av ett vardagsrum i ett dockhus. I en soffa sitter en manlig docka och en kvinnlig docka bredvid varandra.

43

Foto av en flicka på ca 6 år. Hon står vid en docksäng och har sjuksköterskekläder på sig. Det är ett förkläde och en hatt, båda med röda kors på.

44

Foto från ett klassrum med en kille i keps och hästsvans, en tjej med glasögon och en tjej med en slöja, en svart hijab.

46

Foto av en flicka i prinsessklänning, älv vingar och tiara. Hon grimaserar, rynkar näsan och visar tänderna. Hon ser ut att vara full av bus!

47

Foto av en läktare med en stor hejarklack för Sverige. De håller upp händerna i luften och flera av dem viftar med svenska flaggor.

51

Foto av två par fötter. Det ena paret håller fötterna brett isär och har gympaskor. Det andra paret har benen i kors och pryds av flip-flops med en stor blomma vid tårna.

52

Foto av tjejer som dansar "Små grodorna" runt en midsommarstång.

55

Foto från tidigt 1900-tal av en golfbana. Tre män och två kvinnor spelar golf och två pojkar bär klubbor. Kvinnorna har blusar och hellånga kjolar på sig och männen kostymer. Alla bär hatt. I bakgrunden syns betande får.

60

Foto av höskörd under den tidigare delen av 1900-talet. Två män tar hö från en höstack och lyfter upp det på en kärra. Kärran dras av två arbetshästar. Uppe i hölasset på kärran står en kvinna och lägger höet tillrätta.

62

Foto av idrottare som går i en parad på en utomhusarena. Alla har shorts och vita linnen med emblem på bröstet. Shortsen sitter högt i midjan. Idrottaren längst fram bär på en svensk flagga.

63

Foto av en kvinna som håller örat mot en stor radioapparat.

64

Foto av en kille och en tjej som tillsammans bildar ett hjärta med var sin hand. Killen har mörk hy och tjejen ljus.

68

Foto av en kvinna i burka. Det är ett plagg som täcker huvud och kropp. Framför ögonen finns ett litet galler att titta ut genom. Hon håller upp sitt pekfinger som är färgat av bläcket från fingeravtrycket vid röstningen.

72

Foto av barn i ett klassrum. De sitter tätt bredvid varandra på långa bänkar. Alla ler stort och håller upp tummarna i luften. Flickorna har håret flätat tätt utmed huvudet och killarna har rakade huvuden. Alla har skoluniformer i blått.

76

Skulptur som föreställer en dödskalle. Den är byggd av olika datordelar, kretskort, tangentbord osv. Skallen är placerad på en hög av gamla datorskärmar.

78

Foto av en död varg. Den ser ut som en hund med ljusbrun, ullig päls. Ögonen är öppna och den visar tänderna i en morrning. Den ligger i snön och blodet som rinner från den har bildat en röd pöl.

81

Foto av en militärparad på en stor arena. Flera tusen militärer står uppställda i exakt raka led. På en röd flagga syns leddaren Kim Jong IIs porträtt.

84

Foto av berlinmuren som faller. Muren är ca 4 meter hög, i cement och täckt av klotter. Ett stort cementblock faller ner och i öppningen syns östtyska militärer. På den västtyska sidan är det fullt med folk, poliser och militärer.

85

Foto från två vägskyltar i öknen. De pekar åt var sitt håll men själva namnen på skyltarna har tagits bort!

87

Foto av män som demonstrerar. De har på sig svarta skjortor, beige militärbyxor och militärkängor.

93

Foto av en liten pojke som går mellan två poliser. Den ena polisen böjer sig ner och pratar med pojken.

99

Foto av en ingång till Christiania området. Där innanför syns små låga hus och en kille som cyklar.

101

Foto av en liten flicka hos tandläkaren.

105

Foto av en pojke och en flicka som pussar sin morfar/farfar på var sin kind.

109

Foto av ett "skinhead" bakifrån. Han har rakat huvud med ett tatuerat hakkors. Han håller upp höger arm och pekar med hela handen i en Hitlerhälsning.

111

Foto av Schyman och två unga partikamrater. De står framför Fi:s banderoll med texten: "Vad roligt att så många partier kallar sig feministiska. Riktig humor faktiskt."

112

Foto av Simone de Beauvoir. Hon är mycket blek med svart, långt, uppsatt hår. Hennes läppar och kappa är röd.

114

Foto av Fredrik Reinfeldt som står vid Moderaternas banderoll med texten: "Sveriges nya arbetarparti".

117

Fotomontage av ett spindelnät. Trådarna i nätet bildar flera olika länders flaggor!

119

Kyrkmålning av Magnus Eriksson. Han har en gloria över sitt långa hår och är klädd i en hellång tunika.

121

Foto av Kerstin Hesselgren som är en äldre tant med grått hår och snällt ansikte. Hon har dräkt, en vid hatt på huvudet och en handväska och tidning under armen.

124

Foto av kungafamiljen som sitter i en trappa ute. Viktoria, Karl-Philip och Madelene är barn och här mellan 4-9 år gamla. I en dockvagn sitter en kanin.

128

Karta som visar valkretsindelningen i riksdagsvalet. Valkretsarna är betydligt större i norr än i söder. Indelningen ser ut så här (i alfabetisk ordning):

Blekinge län
Dalarnas län
Gotlands län
Gävleborgs län
Göteborgs kommun
Hallands län
Jämtlands län
Jönköpings län
Kalmar län
Kronobergs län
Malmö kommun
Norrbottens län
Skåne län norr och öster
Skåne län söder
Skåne län väster
Stockholms kommun
Stockholms län (Stockholms län förutom Stockholms kommun)
Södermanlands län
Uppsala län
Värmlands län
Västerbottens län
Västernorrlands län
Västmanlands län
Västra Götalands län norr
Västra Götalands län söder
Västra Götalands län väster

Västra Götalands län öster

Örebro län

Östergötlands län

131

Modell som visar att de tre maktsfärerna påverkar varandra. Maktsfärerna är:

- den lagstiftande makten
- den verkställande makten
- den dömande makten

De tre maktsfärerna ska balansera och kontrollera varandra så att all makt aldrig kan koncentreras till en enda person eller grupp.

133

Foto av vita husets som är ett rektangulärt hus med en veranda av höga pelare framför entrén.

134

Modell som visar fyra olika styrelsesätt

- Parlamentariska monarkier

Folket väljer lagstiftande församling.

Den lagstiftande församlingen utser regering. Regeringen är ansvarig inför den lagstiftande församlingen.

Monark (utan påverkan på regering, lagstiftande församling och folket)

Exempelvis Sverige, Norge, Danmark, Storbritannien.

- Parlamentariska republiker

Exempel 1

Folket väljer president och lagstiftande församling.

Lagstiftande församling utser regeringschef.

Regeringen är ansvarig inför lagstiftande församlingen.

Irland har ett parlamentariskt styre med folkvald president.

Exempel 2

Folket väljer lagstiftande församling som i sin tur utser president, regeringschef och regering.

Regeringen är ansvarig inför lagstiftande församlingen.

Tyskland har ett parlamentariskt styre med indirekt vald president.

- Presidentstyre

Folket väljer president och lagstiftande församling.

Presidenten leder och utser regeringen (regeringen är inte ansvarig inför den lagstiftande församlingen).

Exempelvis USA

- Semipresidentiellt styre

Folket väljer president och lagstiftande församling.

Presidenten utser regeringschef.

Regeringen är ansvarig inför den lagstiftande församlingen.

Exempelvis Finland och Frankrike.

138

Foto av Riksdagshuset i Stockholm. Det är en stor byggnad med formen som ett rätblock. Det är dekorerat med höga pelare på fasaden mellan fönstren. Runt ingången, i mitten på byggnaden finns reliefer t.ex. riksskölden och statyer av de fyra stånden (adel, präster, borgare och bönder). Överst på taket finns en staty av moder Svea.

139

Foto av Anders Borg som håller upp en bok omknyten av ett blå-gult band, budgetprepositionen. Runt honom går fullt med journalister och demonstranter som håller upp plakater med texten: "Vi ses den 2/10", "Behåll hem-PC", "4400 jobb är i fara".

141

Foto av plenisalen där riksdagsledamöterna samlas. Det är en stor, halvcirkelformad sal. Längst fram finns bänkar där talmannen sitter och talarstolar. Här finns också skyltar som visar hur de röstar. Ledamöterna sitter i bänkar två och två. Längst bak finns det en läktare.

150

Foto av voteringstavlan i riksdagen.

Här finns en modell av bänkarna i riksdagen. Alla sittplatser har en röd och en grön lampa. Här finns också en skärm som visar resultatet: ja 155, nej 148, avstår 0 och frånvarande 46.

154

Foto av Rosenbad sett från Vasabron i Stockholm. Det är ett stort hus som täcker ett halvt kvarter. Det är byggt i ljusröd och vit sandsten. I hörnen på taket finns torn.

156

Tre skyltar med loggor:

Arbetsförmedlingen har ett svartskrifts a som logga, Försäkringskassan har en pil som logga och Skatteverket har en triangel som logga.

157

Modell som visar förvaltningstrappan

- På Centralnivå (högst upp i trappan) finns Regeringen med Departement, Ämbetsverk och andra centrala myndigheter.
- På Regional nivå (ett steg ner i trappan) verkar regeringen genom Länsstyrelsen och ämbetsverkens regionala organisation.
På regional nivå har Landstingen/regionerna: Styrelse och nämnder, administration och Verksamhet.
- På Lokal nivå (längst ner i trappan) verkar regeringen genom lokala verksamhets enheter t. ex. polisstationer, arbetsförmedlingar.
På lokal nivå verkar landstingen/regionerna genom lokala verksamhets enheter t.ex. vårdcentraler.
Kommunen har styrelser och nämnder, administration och Verksamhet t.ex. skolor, äldreboenden.

161

Vägs skyltar med texten: Dalarnas län och Falu kommun. Här finns också Falu kommunvapen som är en sköld med en mur och tre koppar symboler. Symbolen är en ring med ett kors under (samma som tecknet för kvinna).

163

Foto av ett hus på en klippvägg vid vattnet.

163

Diagram som visar fördelning av kommunernas kostnader per verksamhet 2009 i procent

Äldreomsorg 19
Grundskola 17
Övrigt 16
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg 13
Funktionshindrade 10
Gymnasieskola 8
Affärsverksamhet 6

Övrig utbildning 4

Individ- och familjeomsorg (exkl. ek. bistånd) 4

Ekonomiskt bistånd 2

164

Foto av tjejer och killar som sitter utanför en lokal i skogen. De har satt upp en banderoll med texten: "Reclaim förorten, Återta stugan, punkten och kvartersgårn". Här står också en vuxen med texten "Nattvandrare" på ryggen.

165

Cirkeldiagram som visar fördelning av kommunernas intäkter år 2009 i procent

Skatteintäkter 68

Generella stadsbidrag 11

Taxor och avgifter 7

Övriga intäkter 5

Specialdestinerade stadsbidrag 5

Hyror, och försäljning av verksamhet 4

168

Foto av förskolebarn som hoppar ner från en kulle.

170

Hjos logga som är ett hjärta med texten: I LOVE HJO.

173

Foto av EU parlamentet i Bryssel. Utanför byggnaden i glas står flaggstänger med EU-ländernas flaggor.

175

Tidslinje som visar de viktigaste EU-fördragen efter när de trädde i kraft:

1957 ROMFÖRDRAGET

1958 Skapandet av EEG – den Europeiska ekonomiska gemenskapen.

1967 FUSIONSFÖRDRAGET - EEG, EURATOM och EKSG slås samman till EG – de Europeiska gemenskaperna. Kommissionen och ministerrådet kommer till.

1987 EUROPEISKA ENHETSAKTEN - EG får mer makt för att underlätta införandet av den "inre marknaden"

1993 FÖRDRAGET OM DEN EUROPEISKA UNIONEN

1999 AMSTERDAMFÖRDRAGET

- EG blir EU och samarbetet utvidgas med bl.a. valutaunionen, EMU.
- Beslutsfattande i EU blev smidigare och fler frågor blev "EU-frågor"

2003 NICEFÖRDRAGET - EU anpassade sitt regelverk för att kunna ta emot fler medlemsländer

2009 LISSABONFÖRDRAGET - EU-parlamentet får större inflytande och EU:s sätt att arbeta blir enklare och snabbare.

178

Modell som visar den institutionella triangeln.

Kommissionen, Minister rådet och Europa parlamentet påverkar alla varandra.

Kommissionen - Föreslår, verkställer & följer upp beslut

Europa parlamentet - Övervakar kommissionen, fattar ibland beslut tillsammans med ministerrådet

Minister rådet - Fattar beslut, ibland tillsammans med parlamentet

179

Foto av Cecilia Malmström i talarstolen. Hon är 45-50 år och klädd i kavaj och skjorta.

182

Foto av europaparlamentets sal. Rummet har formen som en cirkel. Ledamöterna sitter i långa bänkar som står som ringar runt talarstolen i mitten.

185

Modell som visar beslutsprocessen i EU.

- FÖRSLAG från Kommissionen
- FÖRSTA LÄSNING av Parlamentet och rådet
REMISS till Regionkommittén och ekonomiska och sociala kommittén
- REVIDERAT FÖRSLAG från Kommissionen
- ANDRA LÄSNING OCH BESLUT av Parlamentet och Rådet

190

Foto av en gata som är helt fylld av får.

191

Foto av tält och människor som står i en lång kö. I bakgrunden syn böljande kullar.

193

Foto av Hillary Clinton som hälsar och tar i hand med en man iklädd en hellång tunika, en vit jalaba. Runt huvudet har han en sjal virad och i midjan ett bälte med en böjd dolk, en khanjar. Vid dem står en kvinna i slöja.

196

Staty som föreställer en pistol. Pipan på pistolen har slagit knut på sig själv.

199-200

Foto av en pansarvagn som är vit och märkt med röda kors och texten UN. FN-soldater står bredvid vagnen och tittar på ett rökmoln. Här syns också FN-flaggan som är ljusblå med en världskarta med en olivbladskrans runt.

202

Foto av en kvinna som springer i trafiken med ett barn i famnen och ett annat barn i handen. En sjukvårdare bär ytterligare ett barn.

203

Skulptur gjord av tidningspapper. Skulpturen föreställer en man som läser en tidning. I bakgrunden syns ett tidningsställ i ett bibliotek.

206

Kommunikationsmodell

- En SÄNDARE har ett BUDSKAP
- Budskapet kan ÖVERFÖRAS på olika sätt, i olika MEDIUM
- En eller flera MOTTAGARE TAR EMOT/TOLKAR BUDSKAPET
- Ibland finns möjligheter till återkoppling, där sändaren får inblick i hur mottagaren eller mottagarna har tolkat eller reagerat på budskapet!

207

Foto av en kvinnlig passkontrollant iklädd slöja.

209

Tvåstegshypotesen

- Ett budskap går mellan två MOTTAGARE.
- Mellan mottagarna finns OPINIONSFÖRMEDLARE som snappar upp budskapet och sprider det vidare till vänner och bekanta
- OPINIONSBILDARE T.ex. kändisar, politiker, skribenter uttrycker en åsikt eller uppfattning i ett massmedium och påverkar OPINIONSFÖRMEDLARNNA.

210

Foto av ett tidningsstånd med Prinsessan Viktoria och Prins Daniel som gifter sig. Rubrikerna lyder: "SÄG JA!", "De har sagt ja!".

212

Foto av magra kor som dricker vatten ur ett kar. I bakgrunden syns mager stenig mark med bara lite gräs.

213

Diagram som visar hur läsaren påverkas av tid och rum som i sin tur påverkar vilken identifikation läsaren känner.

Om det händer nu (tid) och i centrum (rum) så är läsaren engagerad (identifikation).

Om det händer då (tid) och i läsarens omgivning (rum) så är läsaren intresserad (identifikation).

Om det händer förr (tid) i periferin (rum) så är läsaren delaktig (identifikation).

215

Foto av soldater med uniform, hjälm och gevär som står vid en staty och en lyftkran.

219

Foto av Michal Moore som tittar upp emot Kapitolium (säte för USA:s kongress). Han har en stor kropp och är klädd i jacka och keps.

223

Foto av Åke Green som är en äldre man med vitt hår. Han står framför en banderoll med texten "Försvara religionsfriheten!"

226

Tidningsutsida med texten: "Polisen misstänker småbarns pappan Niklas, 33 är Hagamannen". Här finns också en teckning på honom och ett foto.

228

Foto av en testsida på en TV-skärm. Här finns ett foto av en flicka med en docka och runt henne olika grå fält i rutor eller cirklar.

231

Foto av Mark Zuckerberg som föreläser. Han är en man i 30-årsåldern.

233

Foto av Anna Odell som är en kvinna på ca 40-45 år. Hon står på en gata som har texten: "Gör det idag imorgon kan det vara förbjudet".

235

Skulptur av fru Justitia i guld. Hon står högst uppe på ett hustak.

238

Målning av ett strängt ansikte på en husvägg. Med stora bokstäver står det: "Big brother is watching you".

240

Foto av Kumlaanstalten med ca 6 meter höga gallerstaket.

243

Modell som visar Brottstrappan. Den börjar vid 10 år och slutar vid 18 år. Stegen är följande:

- anpassningssvårigheter
- skolk och mobbning
- snatteri och gängbildning
- skadegörelse
- stölder och inbrott
- våldsbrott
- yrkeskriminalitet anstalter och institutioner

244

Diagram som visar att antal fångar per 100 000 varierar beroende på hur ojämlik inkomst länderna har.

Länder med låg brottslighet och låg ojämlik inkomst är tex: Japan, Norge, Finland, Sverige, Danmark. De flesta länder hamnar i mitten. Här finns länder från Västeuropa, Kanada, Australien och Nya Zeeland.

USA och Singapore utmärker sig med att ha högt antal fångar och också hög ojämlik inkomst.

Utmärkande är Grekland som visar på lägst antal fångar men på mitten av ojämlik inkomst skalan.

Övriga länder i Sydamerika, Östeuropa, Asien och Afrika finns inte med i diagrammet.

246

Diagram som visar brottsutvecklingen år 1950-2007.

Diagrammen visar att samtliga anmälda brott har ökat från 200 000 från år 1950 till 1300 000 år 2007.

Tillgrepsbrott har ökat från 150 000 år 1950 till 750 000 år 1990 för att sedan sjunka till 500 000 år 2007.

247

Foto av en cykels framdäck som sitter kvar fastlåst i cykelstället (men någon har tagit resten av cykeln).

248

Cirkeldiagram som visar andelen polisanmälda brott efter brottskategori, 2010. Siffrorna anges i procent.

- Tillgreppsbrott 39
- Brott mot person 18
- Skadegörelse 12
- Övriga brott 11
- Bedrägeribrott 8
- Narkotikabrott 6
- Trafikbrott 6

250

Foto av Victoria Park som är ett bostadsområde med flerfamiljshus som är inhägnade med en hög mur.

256

Foto av en fotboja som sitter runt ankeln. Bojan ser ut som en digitalklocka utan urtavla.

258

Foto av Sergelstorg där två kvinnor med röd t-shirt respektive röd jacka med texten "Farsor och morsor på stan" på ryggen. Torget är lagt med vita och grå plattor så att det bildar ett mönster av trianglar.

259

Äldre foto av ett barn på ca 5 år. Han bär ett stort lass hö med en grep. Grepen håller han över axeln så att höet hänger bakom honom. Det är tungt!

263

Foto av en man som pratar för en stor samling män. Alla män utom talaren har på sig hatt.

265

Foto av en kvinna som sköter en pelarborrmaskin.

268

Foto av en man utklädd till döden i en svart mantel. Han håller i en låtsas lie. På hans skylt står det: Who will be next? Rear Stearns Citybank? UBS? Merrill Lynch? Freddie Mac? Wachovia? Fanny Mae? Lehman Bros? Washington Mutual? Goldman Sachs?

269

Foto av Öresundsvarvets flytdocka (i den kan båtar köra in för att bli reparerade). Den ligger i vattnet och har fem lyftkranar.

271

Foto av en man som står utanför SAAB-fabriken. Han håller i en banderoll med texten: "Save SAAB from GM = gangster motors".

273

Foto av en kvinnlig, svart läkare som ger en patient syre ur en syrgasmask. Bredvid står en manlig sjuksköterska.

275

Modell som visar arbetsmarknaden för befolkningen 15-74 år, 2010.

Befolkningen 7 022 000

Befolkningen är uppdelad i två listor: I arbetskraften och Ej i arbetskraften.

Ej i arbetskraften 2 060 000

- Sjuka 376 000 (Förtidspensionärer av hälsoskäl ingår i gruppen Sjuka.)
- Heltidsstuderande 569 000
- Pensionärer* 837 000
- Övriga 278 000

I arbetskraften 4962 000

- Arbetslösa 416 000
- Sysselsatta 4546 000 (kan delas in i grupperna a-f)
 - a I arbete 3869 000
 - b Frånvarande hela veckan 678 000
 - c Sjukdom 89 000
 - d Semester 383 000
 - e Föräldradighet 114000
 - f Övriga skäl 92 000

279

Foto av en ung man i keps som står på en gata med en stor skylt med texten: Jag är jävligt trött på att vara arbetslös. Jag kan:

- Stå i butik och sälja

- Trädgårdsarbete

Andra jobb lär jag mig ...

279

Diagram som visar arbetslösheten år 2005-2010. Andel av arbetskraften 15-74 år.

Diagrammet visar att arbetslösheten rör sig från 10 till 0 procentandelar. Under juli och maj är arbetslösheten låg och under januari är arbetslösheten hög.

284

Foto av en ung kvinna som sitter vid en salladsbar. Framför henne står flera journalister som fotar, filmar och håller fram mikrofoner.

290

Foto av en man som skottar bort snö och is från ett hustak. Han har en säkerhetslina som sitter fast i taket och i hans sele.

292

Foto av en ung kvinna och en ung man. De är klädda i tigha, korta sjuksköterskeuniformer. De håller i skyltar med texten: "Strejk", "Nu drar vi till Norge".

295

Foto av en tjej som tar bort ogräs från en grusgång.

297

Foto av en tjej som skapar en skulptur, en kvinna i lera.

298

Foto av ett par som packar ihop sina saker i flyttlådor.

305

Foto av en man som läser tidningen Dagens industri.

309

Diagram som visar Swedbank hypoteks villaräntor senaste 10 åren.

Räntesatserna ligger mellan 8 till 1,5. Räntorna har sjunkit från 2001 från att vara mellan 6 och 8 till mellan 4 och 6 åt 2011.

Räntorna kan bindas till olika många år 12, 10, 5, 2, 3 mån och rörlig. Generellt gäller att ju kortare bindningstid desto lägre ränta.

Utmärkande är att 2008 var det små skillnader i räntesatesen för olika lång bindningstid. 2006 slutade banken ge bindningstid på 12 år. Mellan 2005 till 2009 kan man ha lånet helt med rörlig ränta (utan bindningstid).

317

Foto av simdyna (att sätta runt kroppen) och simbräddor på en brygga.

318

Foto av två tjejer i rullstolar och två tjejer som assisterar. De tar sig in i en affär över en trottoarkant i Gamla Stan i Stockholm.

321

Modell som visar skattetrappan år 2011.

Från årsinkomsten 18200 kr till 383000 kr betalas KOMMUNALSKATT på 31,5 procent.

Från årsinkomsten 383 000 kr till 548300 kr betalas också STATLIG SKATT. Totalt blir då skatten 51,5 procent (20 procent mer).

Från årsinkomsten 548300 kr och uppåt betalas även VÄRNSKATT. Då blir den totala skatten 56,5 procent (5 procent).

323

Foto av ett sjukhusrum med akutsjukvård. Här inne finns fullt av apparater och en man som har fullt med slangar kopplade till sin kropp.

325

Modell som visar hur pensionen är uppbyggd. Den liknar en pyramid. I botten finns ALLMÄN PENSION med (1) INKOMST- OCH (2) PREMIEPENSION. Premiepensionen är ca en femtedel av den allmänna pensionen. Mellanlagret av pyramiden är TJÄNSTEPENSION och överst i toppen finns PRIVATPENSION.

329

Foto av en pojke som har somnat på bänken i en busskur.

332

Foto av en pappa och en flicka som leker. Flickan "matar" pappan med en spade.

333

Foto av en gammal och en yngre kvinna som går arm i arm. Den yngre kvinnan bär en kasse med mat.

336

Foto av en man i rullstol som jobbar på kontor.

337

Foto av en kvinnlig läkare som undersöker en kvinna.

342-343

Två diagram som visar andel sysselsatta män och kvinnor åren efter invandringen i gruppen invandrare 1997. (Det saknas uppgift om andel sysselsatta är angett i procent.)

Andel sysselsatta år 1 är 30 för män och 20 för kvinnor. Det ökar sedan stadigt till att år 10 år efter invandringen vara 70 för män och 69 för kvinnor.

344

Foto som visar 7 byggarbetare som monterar en byggställning. Ställningen består bara av rör och arbetarna klättrar på dem högt upp i luften.

346-347

Foto av två Viggen flygplan som flyger nära varandra. De har formen som trianglar.

348

Foto av en demonstration utanför Kapitolium (en regeringsbyggnad för USA:s kongress). Kännetecknande är den stora domen, som är en halvklotformat torn.

En demonstrant har skylten med texten: Revolution II, stop socialism, stop spending, stop lying.

350

Modell av det inre ekonomiska kretsloppet.

Hushållen ger företagen arbetskraft och företaget ger lön tillbaka.

Företagen ger varor och tjänster till hushållen och hushållen ger betalning tillbaka.

351

Foto av ett kontorssällskap som är fullt av små bås med skrivbord.

352

Modell av det stora ekonomiska kretsloppet.

Det består av det "Inre kretsloppet" och det "Yttre kretsloppet".

Det inre kretsloppet är samverkan mellan företag och hushåll (se beskrivning på sid 350).

Det yttre kretsloppet

- Banker och kreditinstitut samverkar med offentlig sektor (stat och kommun) och Utländska företag, hushåll och banker med LÅN, RÄNTOR, AMORTERINGAR.
- Offentlig sektor samverkar med utländska företag, hushåll och banker genom VAROR OCH TJÄNSTER och LÅN, RÄNTOR OCH AMORTERINGAR.

Det yttre kretsloppet samverkar med det inre kretsloppet = företag och hushåll så här:

- Banker och kreditinstitut ger RÄNTOR, LÅN, UTGÅ till det inre kretsloppet och det ger tillbaka RÄNTOR, AMORTERINGAR, SPARANDE till bankerna och kreditinstituten.

- Offentlig sektor ger TJÄNSTER, LÖNER, BIDRAG och BETALNING till det inre kretsloppet och det ger VAROR OCH TJÄNSTER och SKATTER och AVGIFTER tillbaka till offentlig sektor.
- Utländska företag, hushåll och banker ger IMPORT (varor, tjänster, lån, amorteringar) till det inre kretsloppet och det ger export tillbaka till utlandet.

353

Foto av två övergångsställen. Ett går rakt över gatan och det andra diagonalt.

356

Modell som visar att hushållen får följande inkomster:

- Bidrag, ersättning och löner av offentlig sektor (stat och kommun).
- Lån och räntor av banker och kreditinstitut.
- Löner utav företagen.

356

Modell som visar hushållens utgifter:

- Skatter och avgifter till offentlig sektor (stat och kommun).
- Räntor och amorteringar till banker och kreditinstitut.
- Betalningar till företag.

357

Demonstration av studenter. De håller i ett plakat med en uträkning:

Månadsbudget

Studiebidrag + 7500

boende -4000

mat -2000

kursböcker -500

träning -500

nöje -1000

TV-licens -200

övrigt -800

Summa -1500

Ekvationen går ej ihop.

358

Diagram som visar hushållens disponibla inkomster.

1979 är det löpande priserna på 250 tusen och fasta priserna (referensår 2009) en miljon. År 2009 är både löpande och fasta priser uppe på 1,5 miljoner.

359

Diagram som visar ränteutveckling och inflationstakt i Sverige 1994-2008.

Realräntan = reporänta – inflation

Diagrammet visar att inflation och reporänta har varierat mycket mellan åren.

- 1994-1995 – inflationen är på ca 2 och reporäntan mellan 7,5 till 9. Detta gör att realräntan ligger mellan 5,5-6,5.
- 1996-2000 – inflationen ligger under eller strax över 0. reporäntan ligger mellan 3 och 4. Detta gör att realräntan bli mellan 3,5 och 4.
- 2001-2003 – inflationen ligger runt 2 och reporäntan mellan 3,5-4 gör att realräntan ligger runt 1.
- 2004-2008 Stiger inflationen från lite över 0 till 4. reporäntan stiger på samma vis från 1 till 5 vilket för att realräntan stiger till nästan 2 men har sjunkit till lite över 0 år 2008.

361

Modell med små hus som står tätt tätt. Alla är likadana utom ett som har en våning extra.

362

Diagram som visar BNP-Utvecklingen i Sverige, EU27, Euro och USA i procent. Linjerna följer varandra med lite avvikelser. 1996 är BNP på 1,5 för all utom för USA som är på nästan 4. Innan 2000 är alla uppe över 4. 2001-2002 är en dipp för alla ner till 1. 2003-2006 stiger alla men Sverige utmärker sig med att vara högre, upp till 4. 2009 är en dipp igen och samtliga sjunker till ungefär 0.

364

Foto av en påfart till en stor väg med ca 8 filer.

365

Foto av en kvinna som har lagt ut tidningspapper i hela sitt kök. Hon målar taket med en roller som sitter på ett skaft.

367

Modell som visar hur det yttre kretsloppet "fyller på" det inre kretsloppet (företag och hushåll).

- Offentlig sektor (stat och kommun) ger tjänster, löner, bidrag och betalning för varor, tjänster och investeringar.
- Banker och kreditinstitut ger räntor, lån och uttag
- Utländska företag, hushåll och banker ger betalning för export, lån, investeringar och turism.

369

Modell som visar avtappningar i det "inre kretsloppet" (hushåll och företag) till:

- Offentlig sektor (stat och kommun) får varor och tjänster och skatter och avgifter
- Banker och kreditinstitut får räntor, amorteringar och sparande.
- Utländska företag, hushåll och banker får betalning för import, lån, investeringar och turism

371

Foto av en asiatisk kvinna i en fabrik. Här är fullt med symaskiner och tyger.

375

Modell som visar Finans, penning och valutapolitik i det inre och yttre kretsloppet.

- Offentlig sektor (stat och kommun) driver FINANSPOLITIK
Vapen: STADSBUDGET
Den ger bidrag, investeringar och löner till det inre kretsloppet (företag och hushåll) och får tillbaka skatter och avgifter.
- Banker och kreditinstitut driver PENNINGPOLITIK
Vapen: STYRRÄNTOR
De ger utlåning till det inre kretsloppet och får sparande tillbaka
- Utländska företag, hushåll och banker driver VALUTAPOLITIK
vapen: VALUTAKURSEN
De ger import till det inre kretsloppet och får export tillbaka.

376

Foto av ett labyrint spel. En kula ska föras i en labyrint på en platta med hål i.

380

Foto av tyska sedlar med texten: 200 Zweihundert Milliarden Mark.

382

Foto av kvinnor som tvättar bananer i en stor "pool". De skär klasarna i lagom stora delar.

385

Foto av en nedlagd affär med sliten fasad och med gamla affischer som hänger trasiga på väggen.

386

Foto av en kvinna i morgonrock som står på en klippställning. Hon höger händerna mot en klarblå sommarhimmel.

388

Foto av en hamn med lyftkranar. Ett containerfartyg har däck fullt med flera tusen containrar.

389

Diagram som visar Utrikeshandelns andel av BNP i Sverige, Spanien och USA åren 1970-2009. Siffrorna anger procent.

Diagrammet visar att Sverige har högre exportandel av BNP än både Spanien och USA. Från 1970 25 och 2001 nästan 50. Spanien ligger på 10 1970 och 25 2001. USA har 5 1970 och 10 2001.

390

Cirkeldiagram som visar Sveriges viktigaste exportmarknader. Siffran anger procent av totalt export värde.

EU-27 58,5

Övriga Europa 15,2

Asien 11,9

Övriga områden 8

USA 6,4

391

Foto av pojkar som sitter i skräddarställning i en lång rad. De klappar händerna på benen. De är alla klädda i likadana höftskynken och har bara överkroppar med halsband. En kille märks särskilt eftersom han är ljusare i hy och hår. De andra killarna har alla svart kortklippt hår.

394

Foto av mark där inga träd finns kvar utom ett litet dött.

396

Foto av demonstrerande män som står vid en avspärrning. På andra sidan står militärer.

398

Foto av en tjej på ca 15 år. Hon ammar i ett barn på ca 1 år. Tjejen är skitig i ansiktet och tittar med fast blick in i kameran. I bakgrunden syns ett smutsigt, enkelt tegelhus och en äldre, gravid kvinna.

400

Foto av en gammal industrifastighet i tegel och trä. Vid den finns en full container med skräp. Runt den finns plastpåsar och sopor.